ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΘΤΕ 206

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΣΠΑΝΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σ**ΘΤΕ** 206**:** Διδασκαλία και αξιολόγηση μαθητών/**τριών** με μαθησιακές δυσκολίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	4	6

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες σε ειδικά θέματα της μαθησιακής διαδικασίας, τα οποία βασίζονται στις υπάρχουσες ατομικές διαφορές των μαθητών/τριών κατά τη διαδικασία της διδακτικής και γνωσιακής επεξεργασίας μέσα στην σχολική τάξη. Σημαντική είναι η αναγνώριση των ατομικών διαφορών και η εκτίμησή τους με κατάλληλο τρόπο αντιπροσωπευτικό της ιδιαιτερότητάς τους. Η γνώση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των μαθητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες, νευρο- αναπτυξιακές είτε αισθητηριακές διαταραχές και με άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αποτελεί παράγοντα ζωτικής σημασίας για την επιλογή ορθής διδακτικής προσέγγισης και κατάλληλης μεθόδου αξιολόγησης. Παράλληλα, η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών/τριών, με τα κατάλληλα κριτήρια θα διευκολύνει την πορεία της παρέμβασης με το βέλτιστο τρόπο.

Συμπληρωματικά, οι φοιτητές/τριες είναι θετικό να κατανοήσουν ότι πολλές από τις δυσκολίες στη μάθησης συνδέονται με ψυχοκοινωνικά προβλήματα στη σχολική και εφηβική ηλικία (διαζύγιο, η μετανάστευση, η οικονομική ένδεια, η χρήση και κατάχρηση του διαδικτύου, η παραπτωματικότητα/εγκληματικότητα κ.λπ.), στην προσαρμογή και την ψυχική υγεία του εφήβου. Θα εξεταστούν τόσο οι δυσκολίες προσαρμογής όσο και τα ψυχολογικά συμπτώματα που μπορεί να παρουσιάσουν οι μαθητές που αντιμετωπίζουν αυτές τις προκλήσεις. Παράλληλα, δίνεται έμφαση σε εκείνους τους μαθητές που είναι ψυχικά ανθεκτικοί και τα καταφέρνουν να προσαρμοσθούν παρά το γεγονός ότι ζουν κάτω από στρεσογόνες, αντίξοες συνθήκες. Τέλος, παρουσιάζονται οι ατομικοί, οικογενειακοί και κοινωνικοί παράγοντες που προστατεύουν την προσαρμογή τους και την ψυχική υγεία των ψυχικά ανθεκτικών παιδιών και εφήβων.

Οι φοιτητές μπορούν να συγγράψουν συναφή εργασία που αφορά σε κάποιο ψυχοκοινωνικό θέμα βασισμένη στην επιστημονική βιβλιογραφία.

Το μάθημα αυτό επιδιώκει συμπληρωματικά στη κατανόηση της θεωρίας, να δώσει την ευκαιρία στο/στη φοιτητή/τρια να αποκτήσει εμπειρίες από τη σύγκριση των θεωρητικών δεδομένων με υπάρχουσες περιπτώσεις μαθητών/τριών κι απαραίτητες δεξιότητες για να διαχειριστεί τις δυσκολίες τους εντός τάξης. Παράλληλα, διδάσκονται καινοτόμες τεχνικές για την εκπαίδευση των μαθητών πχ προτζεκτ, τέχνη, προσημειώσεις, ΤΠΕ, διαφοροποιημένη διδασκαλία, ομαδοσυνεργατική/ διερευνητική μάθηση κτλ που αναπτύσσουν στους φοιτητές-μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, δεξιότητες διαχείρισης τάξης και δυσκολιών προσαρμογής στη μαθησιακή διαδικασία.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η προσφορά πληροφοριών από τις τελευταίες έρευνες κι εμπειριών πάνω στις μαθησιακές αυτές διαφορές και τις εκπαιδευτικές ανάγκες έτσι ώστε στην πορεία να διερευνηθούν οι αντιπροσωπευτικότεροι τρόποι προσέγγισης της γνώσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψη*

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες δύναται :

- να αποκτήσουν γνώσεις γύρω από την αξιολόγηση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μελλοντικών μαθητών τους (*προσαρμογή σε νέες καταστάσεις)*
- να αντιληφθούν την αξία των εναλλακτικών μορφών μάθησης (*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών)*
- να κατανοήσουν τη σύνδεση των μαθησιακών δυσκολιών με άλλα προβλήματα της ανάπτυξης του εξελισσόμενου ατόμου *(Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου)*
- να συνειδητοποιήσουν την αξία της απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων για τη δημιουργία εναλλακτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης)*
- να αντιληφθούν την ανάγκη των μαθητών/τριών για εναλλακτικές τεχνικές μάθησης προσαρμοσμένες στους στόχους των ΑΠΣ (*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Λήψη αποφάσεων -Αυτόνομη εργασία -Ομαδική εργασία -*

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών)

- να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην ανάπτυξη εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων αντιπροσωπευτικών των αναγκών, δυνατοτήτων, αδυναμιών και ιδιαιτεροτήτων των μαθητών τους (*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα -Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον)*
- να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην παρατήρηση και αξιολόγηση των μαθητών τους ανάλογα με τις ατομικές διαφορές τους *(Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα -Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον)*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συνοπτικός πίνακας 13 θεματικών ενοτήτων

1. Γνωριμία με την ορολογία που θα χρησιμοποιηθεί : Ορισμοί- Υποθέσεις και Θεωρίες για τις Μαθησιακές Διαφορές και Δυσκολίες (Μ-Δ) **Εγκέφαλος- δομή εγκεφάλου και αντίστοιχοι σ**τόχοι της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

2. Μαθητές/τριες με νευρο- αναπτυξιακές διαταραχές: Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ). Δυσκολίες στη συγκέντρωση, προσοχή, μνήμη και ανάπτυξη εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος με την αξιοποίηση καινοτόμων μορφών μάθησης.

3. Διαταραχή αυτιστικού φάσματος. Χαρακτηριστικά μαθητών/τριών με συμπεριφορικές δυσκολίες και συναισθηματικές διαταραχές και η συμπερίληψή τους στην ομάδα των συνομηλίκων.

4. Ειδικές και Γενικές Μαθησιακές Δυσκολίες. Συνοσηρότητα δυσλεξίας με αναπτυξιακές διαταραχές - Δυσκολίες στα Μαθηματικά και στις Φυσικές Επιστήμες.

5. Αξιολόγηση – αρχική, διαμορφωτική και τελική. Στρατηγικές και μέσα παρέμβασης ανάλογα με τις ατομικές διαφορές στη μάθηση.

6. Παιδική – εφηβική Επιθετικότητα – ο ρόλος της αυτοπεποίθησης. Εναλλακτικές προσεγγίσεις. Συναισθηματική νοημοσύνη και στρατηγικές ανάπτυξης της.

7. Πρόοδος

8. Σωματικές και κινητικές αναπηρίες. Διαταραχές λόγου και ομιλάς. Διαφοροποίηση διδασκαλίας αντίστοιχη της αξιολόγηση του μαθητή. **Διαφορές στις μαθησιακές προτιμήσεις και η διδακτική προσέγγιση του εκπαιδευτικού. Παράδειγμα : παιδιά με μαθησιακές ειδικές διαφορές ως προς τη γλώσσα (δυσλεξία), την αριθμητική, τη χωρική αντίληψη:**

Γνωριμία με διδακτικές προσεγγίσεις και θεωρίες μάθησης – ενδεικτική σύνδεση με ΑΠΣ Φυσικών Επιστημών

9. Αισθητηριακές διαταραχές και μέσα μάθησης. Πρόσβαση στην επικοινωνία και διδακτικές προσεγγίσεις στις αισθητηριακές διαταραχές. Κώφωση και τύφλωση και η αξιοποίηση της Νέας Τεχνολογίας.

10. Νοητική υστέρηση- βαριές / πολλαπλές αναπηρίες. Χρήση ψηφιακών μέσων στην εκπαίδευση μαθητών με δυσκολίες. **Αξιολόγηση-Μέσα και τεχνικές καταγραφής των δυσκολιών των μαθητών**/τριών **ώστε να γίνει ορθή/ κατάλληλη κι αποτελεσματική** διαφοροποίηση της διδασκαλίας ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/τριών

11. Χαρισματικότητα και ταλέντο. Δυσκολίες και εμπόδια στη ομάδα των συνομηλίκων. Πολλαπλή νοημοσύνη και ο ρόλος της στην εκπαίδευση διαφορετικών μαθητών/τριών.

12. Χρόνιες παθήσεις. Προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με αξιοποίηση διάφορων μέσων διδασκαλίας- κοινότητα μάθησης. Η διαφοροποίηση της αξιολόγησης.

13. Μεταγνώση και ο ρόλος της στη διαδικασία της μάθησης – αυτορρύθμιση. **Σύνδεση μαθησιακών δυσκολιών με τα αναλυτικά προγράμματα για τις Φυσικές Επιστήμες, τα Μαθηματικά και τις Επιστήμες Υπολογιστών**:

Οι φοιτητές θα επεξεργαστούν άρθρα σχετικά με τη διδασκαλία ΦΕ, μαθηματικών και επιστημών υπολογιστών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για μαθητές με δυσκολίες ώστε να κατανοήσουν ότι οι μαθητές/τριες μαθαίνουν ανάλογα με το μαθησιακό τους προφίλ-παραδείγματα από απόκτηση μεταγνωστικών στρατηγικών και καινοτόμων διδακτικών πρακτικών στο μάθημα των μαθηματικών / ρομποτικής κτλ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Δια ζώσης κι εξ αποστάσεως εάν χρειαστεί (λόγω συνθηκών)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση ΤΠΕ (εισήγηση, προσομοιώσεις κτλ) Εργαστηριακή εκπαίδευση (ομαδοσυνεργατική/ διερευνητική μάθηση, μελέτες περίπτωσης, workshops κτλ) Επικοινωνία με φοιτητές (e learn, email, κτλ)

<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</td><td><table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>4 x13</td><td>8 ώρες x13</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</td><td></td></tr>
<tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td></td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>6 ECTS</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</td><td>Διαμορφωτική ή Συμπερασματική
Πρόοδος, εξετάσεις , συμπληρωματική των εξετάσεων εργασία (προσθήκη 20% στο βαθμό της τελικής αξιολόγησης) και εβδομαδιαίες εργασίες ανάμεσα στα μαθήματα</td></tr>
</table>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενα Συγγράμματα:
  1) Διδασκαλία παιδιών με ειδικές ανάγκες στο συνηθισμένο σχολείο
     ISBN: 978-960-333-765-2, Συγγραφέας: Σαλβάρας Γιάννης
     Εκδοτικός οίκος : Γρηγόρη, Κωδικός Ευδόξου: 32998170
  2) Παιδικά με ειδικές ανάγκες
     Συγγραφέας: Lee Heward William Εκδότης : Τόπος
     ISBN: 9789604990047 Σειρά βιβλίου: Επιστημονικές Εκδόσεις

Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 12761874

Άλλα ενδεικτικά συγγράμματα / άρθρα:

Κολιάδης Εμ. – Πολυχρονοπούλου Στ., (1991), Μαθησιακές δυσκολίες,*Παιδαγωγική Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια - Λεξικό,* εκδ. Ελληνικά Γράμματα,Αθήνα.

Στασινός, Δ. (2016). Η Ειδική Εκπαίδευση 2020 plus. Για μια συμπεριληπτική ή ολική εκπαίδευση στο νέο – ψηφιακό σχολείο με ψηφιακούς πρωταθλητές. Αθήνα: Εκδ. Παπαζήση

Χρήστου, Κ. Μεταγνώση & Μεταγνωστικές Στρατηγικές στο **μάθημα** των Μαθηματικών Στάσεις Απέναντι https://eclass.uowm.gr/modules/document/file.php/NURED222/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CE%BB%CE%AD%CE

Ψαρρά, Γ. (2008). Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο: η οικοσυστημική προσέγγιση *στο Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης,* (επιμ. Μακρή- Μπότσαρη). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Heward, L. (2011). Παιδιά με ειδικές ανάγκες, Εκδότης : Τόπος.

Rutter, M. (2000). Resilience reconsidered: Conceptual considerations, empirical findings, and policy implications. In J. P. Shonkoff & S. J. Meisels (Eds.), *Handbook of early intervention* (2nd ed., pp. 651– 681). New York, NY: Cambridge University Press.

Tomlison, C. A. (2014). Πώς να διαφοροποιήσουμε τη διδασκαλία σε τάξεις μεικτής ικανότητας. Επιμ. Ειρ. Κορρέ. Αθήνα: Γρηγόρης.

Yates, J. F., Veinott, E., & Patalano, A. L. (2003). Hard decisions, bad decisions: On decision quality and decision aiding. In S. Schneider, & J. Shanteau (Eds.), *Emerging Perspectives in Judgment* CambridgeUniversityPress

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Biederman, J. &Faraone, SV. (2005). Attention-deficit hyperactivity disorder. *Lancet., 366(9481),* 237-48.

Matsagouras, E. & Riding, S. (1996). The rating of educational aims by Greek and English student teachers. **Mediterranean Journal of Educational Studies**, 1 (2), 93-115.

Pavlidis, G.Th. (1985b) Eye Movement Differences between Dyslexics, Normal, and Slow readers While Sequentially Fixating Digits. **American Journal of Optometry and Physiological Optics,** 62, 820-832.

Snowling, M. (2012). Early identification and interventions for dyslexia: a contemporary view. ***Journal of research in special educational needs,*** *13(1),* 7- 14.

Stormashak, E. &Dishion, T. (2002). An ecological Approach to Child and Family Clinical and Counselling Psychology. ***Clinical Childand Family. Psychology Review***, 5(3), 197-216

Pressley, M., Harris, K., &Marks, M.B. (1992). But good strategy instructors are constructivists! ***Educational Psychology Review****, 4,* 3-31.